

PÁPAI REFORMÁTUS GYŰJTEMÉNYEK

KÖNYVTÁR — LEVÉLTÁR — MÚZEUM

8500 PÁPA, MÁRCIUS 15. TÉR 9. PF. 48. TEL/FAX: (89)-324-240, 310-193

HONLAP: www.extra.hu/gyujtemenyek E-MAIL: ref.lib@papacollege.hu

Levéltár E-MAIL: leveltar@papacollege.hu

5/2022. ikt. sz.

Ügyintéző: dr. Hudi József

Szakmai beszámoló a Dunántúli Református Egyházkerület Levéltára 2022. évi tevékenységéről

I. A levéltár általános helyzete

Levéltárunk 2016 ősze óta új székhelyén, a Pápa, Március 13–14. sz. alatti székházban, az ún. Nátus (a mai Pápai Református Teológiai Akadémia) épületének északi szárnyában, korszerű körülmények között működik. Az új székházban öt főállású munkatárs (dr. Hudi József, Kóka László, dr. Köblös József, Vajk Ádám, Kránitz Zsolt) dolgozik. Vajk Ádám 2022. május 16. óta levéltárunk dolgozója. Szerződéses munkatársunk Sárközi Gergely Antal, a Noszlop-somlóvecsei és Pápakovácsi-kupi Református Társegyházközség beosztott segédlelkésze, a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem PhD-hallgatója, akinek feladata a Pápai Református Kollégium történetének kutatása. Kránitz Zsolt kollégánk 2022 szeptemberétől szintén a KRE Történelemtudományi Doktori Iskolájának hallgatója lett, témavezetője dr. Nagy Mariann.

Az új székházban megfelelő munkafeltételeket, munkakörülményeket sikerült biztosítani. A kutatást a földszinti kutatóteremben biztosítjuk, az iratokról fénymásolatokat, fotó- és digitális másolatokat tudunk készíteni. A digitalizálást *M3000 Pro / Czur* típusú könyvszkenner könnyíti meg. A mikrofilm-es anyag kutatását mikrofilm-leolvasó készülék segíti.

A megszokott levéltári munkarendet a Covid-19 világjárvány újabb hulláma az elmúlt évben nem befolyásolta, otthoni munkavégzést nem kellett elrendelni. Az orosz-ukrán háború, az olaj- és gázellátás zavarai következtében drasztikusan emelkedő villany- és gázár miatt az év végén takarékoság miatt a raktárfolyosói munkahelyeket megszüntettük, a dolgozókat összeköltöztettük, a dolgozószobák fűtését 19–20 Celsius fokra, a raktárhelyiségeket 16 fokra csökkentettük.

A raktárhelyiségek korszerű gördülő rendszerű állványzattal, a kutatóterem és dolgozószobák megfelelő bútorzattal, hálózatba kötött számítógépekkel vannak ellátva. 2023 őszén az NKA 1.750.000 forintos támogatásával 5 korszerű laptopot szereztünk be a budapesti Laptop.hu Kft.-től (1.824.860 forint bruttó áron), melyek a levéltárosok kutató- és adatfeldolgozó munkáját segítik elő. A kutatóterem előtt társalgó és konyha biztosítja a kényelmet. A dolgozószobák klímaberendezéssel vannak ellátva, kivéve a raktári folyosón 2022 őszén kialakított két dolgozószobát.

A Bentadex Kft. projektvezetője, Varga Balázs 2022. június 14-én felmérte a raktári állványzat állapotát, a cég árajánlatot is adott a hibák elhárítására, de a javítások, karbantartás elvégzése megbízás híján elmaradt. Levéltárunk egészét (miként a Gyűjtemények többi részlegét) 2022. szeptember 29-én állományvédelmi szempontból felmérte Peller Tamás és dr. Orosz Katalin restaurátor, akik jelentésükben meghatározták a legsürgősebb teendőket. Levéltári

raktárunkat megfelelőnek találták, az esetleges beázás megakadályozására kell a jövőben műszaki megoldást találnunk.

Az év során rendszeresen frissítettük a levéltár előző évben megújult honlapját, így korszerű tájékozódást biztosítottunk a felhasználók számára. Az érdeklődők a honlapon tájékozódhatnak a levéltári nyilvántartásokról, a kutatás feltételeiről, szabályairól, szolgáltatásainkról, és térítésmentesen hozzáférnek digitális archívumunk gazdag kínálatához. Megtekinthetik és tanulmányozhatják középkori okleveleinket, a nálunk őrzött nemesi okleveleket, a pápai egyházközség ún. Liszkay-gyűjteményének regesztáit és eddig digitalizált iratait, a digitalizált egyháztörténeti munkákat, egyházközségi pecsétlenyomatokat. A Szlovenszkói Dunamelléki Református Egyházkerület és a Konvent 1920–1938 közötti nálunk őrzött iratanyagának jegyzékei Tömösközi Ferenc révkomáromi kutatónk munkájának eredményeként honlapunkon szintén elérhetők.

A pincehelyiségben kialakított közművelődési terem (konferenciaterem) kivitelezési hibáinak kijavítására 2022-ben sem került sor, így a terem rendezvények céljára nem használható. A szakfeladatok ellátását túlnyomórészt a gyűjteményi költségvetési keretből, kisebb részben pályázatok segítségével biztosítottuk.

Összességében elmondható, hogy levéltárunk mind technikai, mind pedig személyi feltételeit tekintve megfelel a jogszabályi előírásoknak. Állandó munkatársaink mindegyike szakképzett, felsőfokú (mérnöki, illetve történelem szakos tanári) diplomával, Hudi József és Köblös József levéltáros diplomával és tudományos fokozattal is rendelkezik.

II. Iratgyarapodás, rendezés, selejtezés, segédletkészítés

Az év folyamán több iratátvétel történt:

- 1.) 2022. január 4-én Kálmán Csaba lelkipásztor 3/2022. ikt. sz. iratátadása: Az Alsóörsi Református Egyházközség iratai (1869–1999) terj.: 2,40 ifm
 - 2.) 2022. január 12. Márkus Mihály esperes 14/2022. ikt. sz. iratátadása: a Pápai Református Egyházmegye iratai (1968–2010) terj.: 5,96 ifm
 - 3.) 2022. január 26. Kuroli Tamás pápai lakos (Pápa, Török B. u. 21.) átadta a házában elhunyt iparos iratait: Dobossy József (1884–?) pápai kőművesmester iratai (1902–1958) terj.: 0,03 ifm
 - 4.) 2022. március 10. Simon Istvánné Kovács Ildikó környei lakos iratátadása: Halka Sámuel (1817–1886) református lelkész és családja iratai (1867–1941) terj.: 0,02 ifm
 - 5.) 2023. november 23. Stankovics Marianna a székházból való kiköltözés miatt átadta a Jókai Kör iratait (1984–2014) terj.: 1,80 ifm
 - 6.) 2022. december 6-án Tóthné Pál Gabriella ny. gimnáziumi tanár, pápai lakos ajándéka: Schweighoffer Ernőné sz. Solymosy Gizella gimnáziumi tanár hagyatéka (fotóalbum az 1970. évi tavaszi szentendrei és őszi Duna-kanyarbeli tanulmányi kirándulásról) terj.: 0,04 ifm
 - 7.) 2022. december 7. Mayerné Pátkai Tünde gimnáziumi igh.: Schweighofferné Solymosy Gizella irathagyatéka (1994–2003) terj.: 0,20 ifm
 - 8.) 2022. december 7. Mayerné Pátkai Tünde gimnáziumi igh. dr. Kálmán Attila gimn. ig. hagyatékából átadta: Rab Zsuzsa költő, műfordító iratait (1941–2022) terj.: 0,36 ifm
 - 9.) Kézirattári gyarapodás: 19–20. sz. kéziratok. terj.: 0,10 ifm
- A gyarapodás összesen: 10,89 ifm irat.

Az iratanyagot minden esetben középszinten rendeztük, mindegyikhez raktári jegyzéket készítettünk, amelynek segítségével kutatható.

A 2022-ben középszinten rendezett új fond:

a.) IV. 28. Rab Zsuzsa költő, műfordító iratai (1941–2022) Terj.: 0, 36 ifm

Az egyházkerületi közgyűlési jegyzőkönyvek (DREL I. 1.a.) 1801–1814 közti kötetének regesztázását (tartalmi kivonatának készítését) Vajk Ádám főlevéltáros kezdte meg.

Az elmúlt évben a forrásfeltárássra és -feldolgozásra helyeztük a hangsúlyt. Folytattuk az 1849 utáni, napjainkig tartó lelkészi-tanítói archontológiai és prozopográfiai adatbázis építését. Kránitz Zsolt főlevéltáros a Nőnevelő Intézetéről állított össze egy emlékkötetet.

Kóka László végezte a honlaphoz szükséges digitalizálási munkákat. Kutatószolgálati felügyelőnk külön vezetői megbízás alapján a könyvtár és múzeum számára is fotókat készített. A múzeumi munka elsősorban a leltári revíziót (műtárgyfotózást) jelentette.

A levéltárunkban őrzött iratanyag összmenyisége a 2022. december 31-i állapot szerint: 515,92 ifm.

III. Állományvédelem, iratkölcsonzés

Állományvédelem: A levéltári anyag restaurálását az elmúlt években az NKA Levéltári Kollégiuma pályázati támogatásával tudtuk megoldani. 2022-ben az NKA levéltári kuratóriuma 721.868 forinttal támogatta a takácsi egyházközségi iratok restaurálását, melyet határidőre megvalósítottunk. A munkát a budapesti ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft. végezte Gy. Molnár Kerstin vezetésével. A restaurált iratok:

a.) DREL III. 49. Takácsi vegyes anyakönyv II. (1727–1748)

b.) DREL III. 49. Takácsi vegyes anyakönyv III. (1748–1788)

c.) DREL III. 49. Közgyűlési, körrendeleti jegyzőkönyv (1883–1897)

Iratkölcsonzés: 2022-ben Márkus Mihály pápai egyházmegyei esperes kölcsönözte az 1993–1994 évjáratú iratok egy részét.

IV. Kiállítás

A levéltár a kutatóterem előtti folyosón elhelyezett könyvszekrény felső, ferde felületén állandó *kiállítást* rendezett *Kőrös Endre* (1872–1944) izraelita származású református gimnáziumi tanár életéről és munkásságáról, a magyar holocaust áldozatáról. A kiállítás anyagának nagy részét dr. Kőrös András, Kőrös Endre unokája gyűjtötte, melyet levéltárunk anyagával kiegészítettünk. A kiállítást a levéltárvezető nyitotta meg 2022. június 10-én. A megnyitóról és a gyűjteményi könyvtárban tartott délutáni emlékkonferenciáról a Pápa TV is beszámolt.

A kiállítás könyvszekrény szabadon maradó felületén a gyűjteményi kiadványokból korábban összeállított kiállítás látható. Ezt az újonnan megjelent kiadványokkal egészítettük ki. A két kiállítást a REND (Református Egyházi Napok Dunántúl Fesztivál) alatt (július 1–3.), a július 2-i Levéltári Nyílt Napon, illetve a többi levéltárvezetés során rendszeresen bemutattuk a látogatóknak, ill. az érdeklődő kutatóknak. Levéltárunk történetében először szerveztünk nagyszerű Nyílt Napot, melyen Hudi József és Köblös József párhuzamosan, két óránként tartott levéltárvezetést.

V. Kiadványmunka

A levéltár munkatársainak legfontosabb tudományos munkája az egyházkerületi lelkészek és tanítók archontológiai-prozopográfiai 1849–1920 közötti adatbázisainak elkészítése, amely középtávú programot jelent. Közben folyamatosan kiegészítjük, pontosítjuk az I. kötet (1526–1760) és a II/1–2. kötetek (1761–1849) anyagát is. Az első kötet (1526–1760) kiegészítését, átdolgozását dr. Köblös József és Kránitz Zsolt végezte, a lényegesen kibővített kötet anyaga év végére felkerült a honlapunkra. Dr. Köblös József emellett folytatta a pápai kollégiumi törvényeket tartalmazó forráskötet összeállítását.

Munkatársaink részt vettek az *Acta Papensia* c. történelmi folyóirat 2022. évi 1–2., 3–4. számainak összeállításában és részben írásában. Az első kettős szám megjelent, a második megjelenése 2023. év elején várható.

Sárközi Gergely Antal munkatársunk a *Pápai Kollégiumi Lapok* főszerkesztőjeként 2022-ben a teológiai akadémia diákújságját szerkesztette (Dörömbözi Alex társszerkesztő közreműködésével). 2018 óta szerkeszti *Szigetek* címen a Pápai Református Egyházmegye szórványgondozó lapját. Gyülekezeteinek egyháztagjait a *Kakasszó* c. alkalmi kiadványban tájékoztatja.

Hudi József tagja a *Comitatus* c. önkormányzati szemle szerkesztőbizottságának, emellett szerkesztője Az Önkormányzati múlt c. rovatnak.

Vajk Ádám győri *Arrabona* – Regionális tudományos évkönyv szerkesztőbizottsági titkára, 2022 novemberétől a szerkesztőbizottság tagja.

Munkatársaink publikációit az 1. sz., az intézmény tevékenységének sajtóvisszhangját a 2. sz. melléklet tartalmazza.

VI. Konferenciák, előadások, tanulmányutak

Munkatársaink 8 konferencián vettek részt.

1.) PRTA csendesnap, Pápa, 2022. január 30., Sárközi Gergely Antal előadása: *Kiss János élete (illetve a pápai teológiai oktatás helyzete a 19. század második felében)*.

2.) Horizontok konferencia, Pápa, 2022. február 19., Sárközi Gergely Antal előadása: *Az Úr napjának megjelenése Csuzi-Cseh Jakab „Edom Ostora, avagy Abdiás Profeta Latásának egynéhány elmelkedésekben foglaltatott világos magyarázattya...” című művében*.

3.) 2022. május 26–28. Tatabánya: MLVT vándorgyűlése. Vajk Ádám egyik szervezője, résztvevője, előadója. Május 27-én Lakatos Andorral közös előadása: *Az egyházi levéltárak közös E-kutatási platformja*.

4.) 2022. június 28–30. MELTE vándorgyűlése. Vajk Ádám részt vett a szervezésében, június 29-én *Az egyházi kulturális területen dolgozók 2022. évi bérfejlesztésének tapasztalatai* címmel előadást is tartott.

5.) 2022. július 3–8. XLIX. Országos Honismereti Akadémia Veszprémben, melyen a levéltárunk vezetője, a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület elnökségi tagja vett részt. Emellett a résztvevők részére *A veszprémi színhátság kezdetei* c. művéből 20 példányt adományozott.

6.) A Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület 2022. augusztus 25–27-én Vácott, az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán (Vác, Schusztér Konstantin tér 1–5. szám alatt) tartotta éves történeti konferenciáját, melyen Hudi József vett részt.

7.) A PRTA Kálvin Kutatóintézete 2021. október 11–12 tartotta szokásos egyháztörténeti konferenciáját, melynek szervezésében Sárközi Gergely Antal is

részt vett, sőt, a levezető elnöki teendőket is ellátta. Levéltárunk a konferencia első napján 2 előadással képviseltette magát:

a.) Sárközi Gergely Antal: *A Pápai Református Kollégium 400 éves jubileuma.*

b.) Hudi József: *A Mezőföldi Református Egyházmegye olvasótársasága a reformkorban.*

8.) Hagyomány, Identitás, Történelem (HIT 2022) konferenciát november 2–3-án Budapesten, a Károli Gáspár Egyetemen szervezték, melyen levéltárunkból Hudi József és Kránitz Zsolt vett részt. A levéltárvezető az első napon *A Belsősomogyi Református Egyházmegye olvasótársasága a reformkorban* címmel előadást is tartott.

VII. Kutató- és ügyfélszolgálat

Az elmúlt évben levéltárunknak 31 kutatója 198 esetben végzett kutatást. A kutatók egy része szakkönyvtári, hírlaptári és kéziratári anyagot használt. A levéltári anyagot elsősorban a hely- és egyháztörténészek, egyetemi hallgatók (szakdolgozatírók, a PRTA egyháztörténeti szemináriumának hallgatói), PhD-hallgatók kutatták, a feltárt anyagot község-, város-, egyháztörténeti, művelődéstörténeti tanulmányokban dolgozták fel.

A kutatók közt viszonylag kevés az egyházi intézményekben (gimnáziumban, teológiai akadémián) dolgozó tanár vagy a vidéki lelkész. Az elmúlt évben a Pápai Református Teológiai Akadémia egyháztörténész professzora, dr. Szabó Előd rendszeresen tartott szemináriumi órákat a levéltárban.

A *kutatószolgálat* tehermentesítését jelentette a leggyakrabban használt levéltári források és a levéltári kiadványok *digitalizálása*, amely 2014 óta folyamatosan tart.

Ügyfélszolgálat: A Püspöki Hivatal, a Pápai Református Egyházmegye és 45 magánügyfél számára digitális ügyintézését végeztünk (összesen 50 ügyintézés).

VIII. Szakkönyvtár

Szakkönyvtárunk 2022-ben cserepéldányokkal, hagyatékokkal, kisebb részlettel gyarapodott, pályázati forrást nem tudtunk felhasználni. A gyarapodást *Fábiánné Horváth Adrienn* könyvtáros, megbízott könyvtárvezető kolléganőnk tartotta nyilván.

IX. Munkatársaink szakmai közéleti tevékenysége, publikációi

Levéltárosaink az MTA Köztudományok Intézetében, a Pápai Művelődéstörténeti Társaságban (PMT), a Hajnal István Kör (HIK) – Társadalomtörténeti Egyesületben, a Magyar Történelmi Társulatban (MTT), a Magyar Irodalomtörténeti Társaságban, a Veszprém Megyei Honismereti Egyesületben és az MTA Veszprémi Területi Bizottsága (VEAB) történeti szakbizottságában fejtik ki tevékenységüket. Hudi József 2005. november 16-tól az MTA Könyvtártörténeti Munkabizottsága tagjaként Monok István irányításával az újkori paraszti, polgári és nemesi könyvkultúrát kutatja. A munkabizottság 2022 több értekezletet és egy (egri) tanulmányi kirándulást tartott Monok István elnök, Zvara Edina titkár szervezésében.

A Magyar Levéltárosok Egyesületének (MLE) és a Magyar Egyházi Levéltárosok Egyesületének (MELTE) Hudi József és Vajk Ádám a tagja, emellett Vajk Ádám az MLE egyik alelnöke, a MELTE 2022-ben újrávalasztott titkára. Titkárként fő tevékenységi köre: az Alapszabály-módosítás, az egyházi levéltárak E-kutatási szolgáltatásainak egyesítése a matricula.hu oldalon, az oldal

fejlesztése, új szolgáltató intézmények bevonása. A Magyar Levéltárak Vezetőinek Tanácsa (MLVT) testületnek szintén titkára. A Dóka Klára-díj szakmai bizottságnak tagja. A Győri Egyházmegye, a Soproni Konvent, a császári és horvátzsidányi plébániák látogatóközpontjainak, valamint a Győri Egyházmegyei Kincstár és Könyvtár kiállításai filmjeinek (összesen 6 témában 18 felvétel) forgatókönyvírója S. Takács Zsuzsannával közösen, továbbá történész szakértője (2021–2022), szövegírója volt a horvátzsidányi plébániái látogatóközpont kiállításának (2022).

Munkatársaink közül Hudi Józsefnek 9, Köblös Józsefnek 1, Kránitz Zsoltnak 1, Sárközi Gergely Antalnak 18, Vajk Ádámnak 4 publikációja jelent meg, illetve áll közvetlenül megjelenés alatt.

Munkatársaink részt vettek az *Acta Papensia* (AP) c. folyóirat 2022. évi 1–2. és 3–4. két összevont számának összeállításában. Dr. Hudi József az AP főszerkesztője, dr. Köblös József és Kránitz Zsolt főlevéltárosok a szerkesztőbizottság tagjai. Hudi József ezen kívül szerkesztő-bizottsági tagja és munkatársa a 2014 őszén indult, Mátyus Aliz szerkesztette *Szélesvíz* c. pápai kulturális folyóiratnak, alapítója (1991) és történeti rovatvezetője a *Comitatus* c. országos önkormányzati szemlének.

Úgy véljük, hogy az eddig megjelent és előkészületben lévő önálló kiadványok, valamint a folyóiratunkban, ill. az országos és regionális sajtóban megjelent írások megfelelően reprezentálják a levéltárban folyó szakmai-tudományos munkát.

Pápa, 2023. január 15.

Dr. Hudi József
levéltárvezető

Köntös László
gyűjteményi igazgató

BIBLIOGRÁFIA

Rövidítések:

- AP = Acta Papensia (Pápa, DRETGY)
DRL = Dunántúli Református Lap (Pápa, ref. egyházkerület)
PKL = Pápai Kollégiumi Lapok (Pápa, PRТА)
VSz = Veszprémi Szemle

1. sz. melléklet MUNKATÁRSAINK PUBLIKÁCIÓI 2021-BEN

1. HUDI JÓZSEF ÍRÁSAI

A./ Cikkek, tanulmányok

- 1.) Pataky László: Csokonai nagyapja, a győri prédikátor. Jegyzetekkel újra közli: –. = AP 22 (2022) 1–2. sz. 137–143.
- 2.) Bauer Marcell: Pápa város nemesei 1656–1846. (Összeírások). Kiadja Pápa Város Önkormányzata. Pápa, 2021. Könyvismertetés. = Uo. 145–149.
- 3.) Népiskolák a Káli-medence falvaiban a XVIII–XIX. században. = Honismeret L (2022) 3. sz. 99–103.
- 4.) Veszprém megyei honismereti ajánló bibliográfia. = Honismeret L (2022) 3. sz. 158–168.
- 5.) Sebő József: Veszprém az irodalomban. (Veszprémi Szemle könyvek 14.) Veszprém, 2022. Könyvismertetés. = AP 153–157.
- 6.) Élet a Festetics-kastélyban a visszaemlékezések tükrében (1933–1944). = Tanulmányok a 60 éves Dominkovits Péter tiszteletére. Sopron, 2022. 489–498. [Megjelenés alatt.]
- 7.) Pap Gábor református lelkész Balaton-felvidéki levelei (1852–1858) I. = AP 22 (2022) 3–4. sz. [Megjelenés alatt]
- 8.) Romsics Ignác: Hetven év. Egotörténelem 1951–2021. 1. 1951–1985. Helikon, Budapest, 2021. = AP 22 (2022) 3–4. sz. [Megjelenés alatt]
- 9.) A Mezőföldi Református Egyházmegeye olvasótársasága a reformkorban. (Megjelenés alatt a PRТА konferencia-kötetében.)

2. KÖBLÖS JÓZSEF ÍRÁSAI

A./ Cikkek, tanulmányok

- 1.) Pápai református gyülekezet XVIII. századi egyházi és iskolai szolgálattevőinek díjlevelei (és újabb adalékok a kollégium tanítási rendszeréhez) = AP 22 (2022) 1–2. sz. 33–130.

3. KRÁNITZ ZSOLT ÍRÁSAI

A.) Könyvek

1.) „Hogy késő utódok is becsüljék, Annak épült itt ez iskola...” A pápai református nőnevelő intézet a visszaemlékezések tükrében. Pápa, 2022. (Megjelentetésre előkészítve.)

4. SÁRKÖZI GERGELY ANTAL ÍRÁSAI

B.) Cikkek, tanulmányok

- 1.) Dr. Horváth József élete. = DRL 26 (2022) 2. sz. 58.
- 2.) Tóth Dániel élete és könyvtárosi munkássága. = AP 22 (2022) 1–2. sz. 19–32.
- 3.) Teológiánk belső életéből: beszélgetés dr. Nagy Józseffel és Petró Lászlóval. (Készítette: – –.) = PKL 7 (2022) 2–4. sz. 2–8.
- 4.) Csajági Dezső 1919–2022. = PKL 7 (2022) 5–8. sz. 3–4.
- 5.) „Mert ő nem egy volt a többi közül, hanem mindenképp felett való volt.” Dr. Horváth József élete. = PKL 7 (2022) 5–8. sz. 9–17.
- 6.) „Az Őrségben és a Kerkamentén szolgálunk”: interjú a Szakál-házaspárral. = PKL 7 (2022) 5–8. sz. 47–51.
- 7.) Teológiánk belső életéből. (Hallgatók felkérésre készült írásait közli: – –) = PKL 7 (2022) 9–12. sz. 13–16.
- 8.) Dr. Tóth Lajos professzor önéletrajza. Közli: – –. = PKL 7 (2022) 9–12. sz. 18–39.
- 9.) „Hálás vagyok Istennek ezért a közösségért!” Interjú Dr. Nagy Józseffel és Dr. Petró Lászlóval. = DRL 26 (2022) 3. sz. 60–61. (Ennek szerkesztett változata külön is megjelent: <http://refdunantul.hu/hir/mutat/23492/>)
- 10.) „Mert ő nem egy volt a többi közül, hanem mindenképp felett való volt.” Dr. Horváth József élete. = DRL 26 (2022) 2. sz. 58.
- 11.) Köszöntő. = Szigetek 2022. 1. sz. 1. (Füstös Gáborral)
- 12.) Köszöntő. = Szigetek 2022. 2. sz. 1. (Füstös Gáborral)
- 13.) Köszöntő. = Szigetek 2022. 3. sz. 1. (Füstös Gáborral)
- 14.) Köszöntő. = Szigetek 2022. 4. sz. 1. (Füstös Gáborral)
- 15.) Az ÚR érkezése. = Szigetek 2022. 4. sz. 2–3.
- 16.) Könyvajánló: Nico ter Linden: Az a hír járja I. A Tóra. = Szigetek 2022. 4. sz. 11–12.
- 17.) A zólyomi református missziói gyülekezeti körzet története. = Trianon 102. Tanulmányok. Dunántúli Református Egyházkerület, Pápa, 2022. 156–168.
- 18.) A Pápai Református Kollégium 400 éves jubileuma. (Megjelenés alatt a PRTA konferencia-kötetében.)

5. VAJK ÁDÁM ÍRÁSAI

B.) Cikkek, tanulmányok

- 1.) Dominkovits Péter – D. Szakács Anita: Sopron élen. Sopron polgármesterei Hummel Kristóftól Lackner Kristófig (1552–1631.) Sopron, 2020. Könyvismertetés. = AP 22 (2022) 1–2. sz. 153–157.
- 2.) Sopron – Szent Mihály templom. Szerk. és sajtó alá r.: Kelemen István, Kiss Borbála, Vajk Ádám. Győr, 2021. [Megjelent 2022-ben.]
3. Séta Győr szívében. Útikalauz a Collis Sacer Nemzeti Emlékhely felfedezéséhez. (Perger Gyulával közösen.) Győr, 2021. [Megjelent 2022-ben.]
- 4.) Walk in the heart of Győr. Guide book of the Collis Sacer National Memorial Site. (Perger Gyulával közösen.) Győr, 2021. [Megjelent 2022-ben.]

2. sz. melléklet
Levéltárunk, levéltári dolgozóink 2021. évi szakmai
tevékenységének sajtóvisszhangja

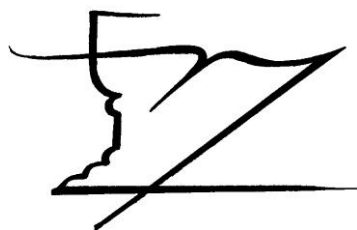
1.) ŐÁ [= Őrsi Ágnes]: Kultúrtörténeti kalandozás. Új szintre lépett a Cserháti Könyvszalon a legutóbbi összejöveten. [A Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár és Könyvtár és a Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei bemutatkozása mint könyvkiadó. Intézményünket Köntös László gyűjteményi igazgató és Hudi József levéltárvezető képviselte a dr. Praznovszky Mihály vezette beszélgetésen.] = Napló 78 (2022) 231. sz. (október 4.) 6.

2.) BET: Főhajtással emlékeztek a vértanúkra. = Napló 78 (2022) október 8.) 1., 3. [Pápa város okt. 6-i emlékünnepeken Hudi József tartott beszédet, amelynek tartalmát idézi.]

4.) Darida Zsuzsa: Comitatus 30 év/Könyv: Egy jubileumi tanulmánykötet recenziója. = Pólusok 2 (2022) 2. sz. 80–86. [A kötet szakmai lektora és egyik szerzője Hudi József.]

5.) Grüll Adél: Vég hely Dezső visszaemlékezései. Könyvismertetés. = VSz 24 (2022) 2. sz. 133–134. [A kötet sajtó alá rendezője, szerkesztője Hudi József.]

Pápa, 2022. január 15.

PÁPAI REFORMÁTUS GYŰJTEMÉNYEK

KÖNYVTÁR — LEVÉLTÁR — MÚZEUM

8500 PÁPA, MÁRCIUS 15. TÉR 9. PF. 48. TEL/FAX: (89)-324-240, 310-193

HONLAP: www.extra.hu/gyujtemenyek E-MAIL: ref.lib@papacollege.hu

Levéltár E-MAIL: ref.leveltar@papacollege.hu

A Dunántúli Református Egyházkerület Levéltárának 2023. évi munkaterve

I. Levéltárfejlesztés

2023. évben megoldandó feladat a pinchelyiség (konferenciaterem) vakolatának kicserélése, a megfelelő minőségű levegőcsere biztosítása, a falak vizesedésének meggátlása.

II. Rendezés, selejtezés, segédletkészítés

Az elmúlt években átvett, de nem rendezett személyi hagyatékokat, egyházközségi iratokat középszinten rendezzük és raktári jegyzékkel látjuk el. Ezt követően kerülhet sor a kint lévő, veszélyeztetett egyházmegyei és egyházközségi iratok begyűjtésére, melyet tervszerűen kívánunk elvégezni. Határidő: folyamatos.

III. Állományvédelem

Pályázati támogatással – az e célra biztosított összeg függvényében – folytatjuk a 18–19. századi egyházmegyei és egyházközségi iratok, jegyzőkönyvek, segédkönyvek tisztítását, fertőtlenítést és újrakötését. Állományvédelmi céllal végezzük a levéltári anyag digitalizálását. Folytatjuk az egyháztörténeti monográfiák és a Liszkay-gyűjtemény iratainak digitalizálását. A Liszkay-gyűjtemény iratainak digitalizálását dr. Köblös József irányításával Kóka László végzi.

IV. Kiállítás

A levéltár a kutatóterem előtti folyóson elhelyezett könyvszekrény felső, ferde felületén kialakított kamarakiállítást kiegészítjük az újonnan megjelent folyóirat-számokkal és kiadványokkal. Igény szerint más szervek, intézmények (Jókai Művelődési Ház, Jókai Mór Városi Könyvtár, MNL Veszprém Megyei Levéltára, más múzeumok, levéltárak, stb.) kiállításához iratanyagot kölcsönzünk.

V. Kiadványmunka

Legfontosabb feladat az *Acta Papensia* 2023. évi 1–2. és 3–4. számainak összeállítása, szerkesztése és kiadása. A történeti folyóirat szerkesztő bizottságának továbbra is az a törekvése, hogy az egyházkerület (egyházmegyék, települések) történetének kutatói számára minél több értékes levéltári forrást és tanulmányt tegyen hozzáférhetővé. Hudi József Pap Gábor református lelkész hírlapi tudósításainak I. kötetét készíti elő publikálásra.

VI. A szakkönyvtár fejlesztése

A saját erő mellett pályázat útján kívánjuk biztosítani a levéltári szakkönyvtár-fejlesztési program anyagi hátterét. A program célja az országos jelentőségű történeti és levéltári kiadványok mellett a dunántúli helytörténeti munkák beszerzése, olyan történeti szakkönyvtár bővítése, amely hasznos segítséget nyújt az új- és legújabb kori levéltári anyag felhasználásához. Az állománygyarapítás módjai: kiadványcsere, vétel, adományozás.

VII. Konferenciák

Intézményünk munkatársai lehetőség szerint részt vesznek a Magyar Levéltárosok Egyesülete (MLE), az egyházi levéltárosok szervezetének (MELTE) szokásos évi közgyűlésén és konferenciáján, a Pápai Művelődéstörténeti Társaság (PMT) éves konferenciáján, a Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület (HIK) éves konferenciáján. Lehetőség szerint megjelennek a szomszédos (győri, szombathelyi, veszprémi, zalaegerszegi) levéltárak levéltári napján és egyéb szakmai konferenciákon. A levéltárvezető részt vesz a Magyar Levéltárak Vezetőinek Tanácsa közgyűlésén és konferenciáján, mely szervezetnek 2017-től az egyházi levéltárak vezetői is tagjai lehetnek. Az MLVT titkári teendőit 2023-ban is Vajk Ádám látja el.

VIII. Kutatószolgálat

A kutató felügyeletét, a kutatás adminisztrációját Kóka László végzi. A kutatószolgálat ellátásában, a kutatók kiszolgálásában szükség esetén mindegyik levéltáros részt vesz.

IX. Szakmai közélet

A levéltár munkatársai részt vesznek a szakmai és társadalmi szervezetek, egyesületek munkájában, melyek közül kiemelten fontos helyi szinten a Pápai Művelődéstörténeti Társaság, megyei és regionális szinten a MTA VEAB Történettudományi Szakbizottsága, a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület, országos szinten az MTA Könyvtörténeti Munkabizottsága, a Magyarországi Egyházi Levéltárosok Egyesülete (MELTE), a Magyar Történelmi Társulat (MTT), illetve a Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület (HIK). Intézményünk dolgozói támogatják az *Acta Papensia*, a *Pápai Kollégiumi Lapok*, a *Szélesvíz* c. pápai folyóiratok, a *Dunántúli Református Lap*, a *Comitatus* c. önkormányzati szemle, folyóirat, a *Veszprémi Szemle* működését; Pápa város, Veszprém megye, legelső sorban pedig a *Dunántúli Református Egyházkerület* kulturális-szakmai törekvéseit.

Pápa, 2023. január 15.

Köntös László
gyűjteményi igazgató

dr. Hudi József
levéltárvezető